

Nyheder fra Cogito 2024

Cogito/BabyLab
Psykologisk Institut
Aarhus Universitet
Mail: trines@psy.au.dk
Tlf: 87165361

Nyt fra vores Lab

Kære alle,

Med dette nyhedsbrev ønsker vi at opdatere jer på, hvad der er sket hos os i Cogito det forgangne år. Under de forskellige beskrivelser af studierne kan I desuden finde referencerne på de artikler, der er publicerede. Kontakt os endelig, hvis I ønsker en kopi af artiklen.

Vi er dybt taknemmelige over, at så mange børn og deres forældre har villet hjælpe os med at blive klogere på børns hukommelse. Uden jer ville der ingen forskning være. Så vi vil gerne benytte lejligheden til at takke alle jer!

Skulle I have spørgsmål eller have lyst til at deltage i vores fremtidige forsøg kontakt os da endelig per mail: trines@psy.au.dk eller telefon 87165361.

Se mere her: <https://psy.au.dk/cogito-boerns-kognitive-udvikling>

Mange hilsner

Alle os fra Cogito

Bidrag til Encyclopedia

Vi har bidraget med to kapitler til Palgraves Encyclopedia of Memory Studies.

I det ene kapitel beskriver vi det fænomen, at vi som voksne har vanskeligt ved at huske de første år af vores liv. Dette fænomen kaldes også for barndomsamnesi, og har i mange år undret hukommelsesforskere. Vi ved jo – bl.a også grundet en del af vores egen forskning – at små børn er i stand til at danne varige erindringer, mens vi tilsyneladende ikke er særligt gode til at huske disse som voksne. Samtidig ved vi også, at de første år af vores liv har en stor betydning for resten af vores udvikling og opvækst. Dette paradoks forsøger vi at beskrive i det første kapitel.

I et andet kapitel beskriver vi børns spontane erindringer. Det er nemlig sådan, at vi basalt set kan komme i tanke om noget på to måder: den ene måde er, når vi aktivt forsøger at hente noget frem fra hukommelsen, f.eks. hvis vi prøver på at huske, hvad vi lavede i tirsdags. Den anden måde er, når vi kommer i tanke om noget helt spontant, dvs. når en erindring kommer til os nærmest 'ud af det blå'. Eksempelvis kan man, mens man står og laver mad, pludseligt – og uden forsøg på at huske – komme i tanke om, dengang man spiste på en fin restaurant i Spanien. Den sidste type af erindringer, er dén, vi har forsøgt at undersøge nærmere. Indtil de seneste år har denne type af erindringer ikke været undersøgt systematisk hos børn. Der er grund til at tro, at netop denne erindringsform er lettere for små børn. Her forbigår man nemlig nogle af de kognitivt krævende processer, der er forbundet med aktivt at hente erindringer frem.

Referencer:

Sonne, T., Krøjgaard, P., & Kingo, O. S. (Accepteret/In press). Childhood Amnesia. I L. M. Bietti, & M. Pogacar (red.), *The Palgrave Encyclopedia of Memory Studies* Palgrave Macmillan.

Krøjgaard, P., Kingo, O. S., & Sonne, T. (in press). Spontaneous event memory in young children. I L. M. Bietti, & M. Pogacar (red.), *The Palgrave Encyclopedia of Memory Studies* Palgrave Macmillan.

Kommentar til Spelke

Elizabeth Spelke, som er en verdensberømt spædbarnsforsker, har på baggrund af sin seneste bog "What babies know" skrevet en såkaldt 'target artikel' i det anerkendte tidsskrift *Behavioral and Brain Sciences*. En central tese i Spelkes teori er, at barnet fødes med en række 'vidensmoduler' (f.eks. om 'objekter' og 'rum'), og at det ifølge Spelke er ved hjælp af netop sproget, at viden fra disse moduler kan sættes i relation til hinanden og kombineres.

I en kommentar til Spelkes artikel argumenterer vi - med henvisning til resultater fra forskning fra tre konkrete men forskellige intellektuelle problemstillinger (episodisk hukommelse, at spille skak, og foretage mental rotation) - for, at det er sandsynligt, at et sådant abstract medium eksisterer, men at mediet ikke udelukkende kan være sprogligt baseret.

Reference:

Krøjgaard, P., Sonne, T., & Kingo, O. S. (2024). More than language is needed to represent and combine different core knowledge components. *Behavioral and Brain Sciences*, 47(e135), e135. <https://doi.org/10.1017/S0140525X23003242>

Nyheder fra Cogito 2024

Cogito/BabyLab
Psykologisk Institut
Aarhus Universitet
Mail: trines@psy.au.dk
Tlf: 87165361

Børns digitale liv

Denne artikel er en del af et særnummer i Psyke og Logos omhandlende 'Digitale Liv'. I denne specifikke artikel belyses børns digitale liv med et særligt fokus på skærmenes læringspotentiale.

Reference:

Sonne, T., & Jensen, T. (2024). Børns digitale liv: lærer små børn noget fra skærme? *Psyke & Logos*, 45(1), 15-30.

Tværfaglig behandling af autoimmune sygdomme

Denne artikel handler ikke om børn, men er et studie som Laura fra Cogito har været med til at lave. Her undersøger og sammenligner de effekten af hhv. en standard klinisk tilgang med en tværfaglig og holistisk tilgang til behandling af autoimmune sygdomme som f.eks. psoriasis. Fundene antyder flere patientrapporterede-fordele ved den holistiske tilgang sammenlignet med en standard klinisk tilgang, herunder øget livskvalitet.

Reference:

Hjuler, K. F., Møller, L., Elgaard, C., Gaïni, L., Iversen, L., & Hjuler, T. (2024). On the Interdisciplinary Treatment and Management of Patients with Immune-Mediated Inflammatory Diseases. A Study on Patients' Personal Experiences and Perspectives. *Journal of Multidisciplinary Healthcare*, Volume 17, 2635–2646. <https://doi.org/10.2147/jmdh.s432820>

Udvalgte igangværende projekter

Ny ph.d.-studerende i Cogito

I februar 2024 startede Laura Gaini som ph.d.-studerende i Cogito. Hun har tidligere været studentermedhjælper og er derfor et velkendt ansigt. Laura forsker i børns forståelse af død, hun holder meget af at undervise og interesserer sig blandt andet for eksistentiel psykologi.

Om projekt vedrørende børns forståelse af døden

I Lauras ph.d.-projekt undersøger vi børns forståelse af døden. Vi er interesserede i, hvordan børn mellem 3 og 7 år forstår og tænker om døden, samt hvordan deres forståelse af døden relaterer sig til deres opfattelse af tid.

I løbet af 2024 har Laura haft besøg af 30 børn mellem 2 og 9 år til et *pilotstudie*. I pilotstudiet har børnene afprøvet et forsøgsdesign. Vi var blandt andet nysgerrige på, hvorvidt de spørgsmål, som vi stiller børnene, virker efter hensigten. Erfaring og information fra pilotstudiet har været enormt hjælpsomt i forbindelse med planlægningen af en større dataindsamling af børns forståelse af døden, der starter i januar 2025 og kører frem til sommer 2025.

Laura ser frem til at få besøg af omkring 120 børn mellem 3 og 7 år til undersøgelser. Skulle du have et barn, der i perioden januar til juli er mellem 3 og 7 år, er du velkommen til at kontakte Laura på lauragaini@psy.au.dk.

Udvalgte igangværende projekter

OMHU-projektet

I OMHU-projektet, som står for Opfattelser af den Menneskelige HUKommelse, undersøger vi forskellige faggruppers opfattelser af hukommelsen. Der kan være mange forskellige holdninger til, hvordan hukommelsen fungerer, og vi vil med dette projekt forsøge at kortlægge forskellige faggruppers opfattelser. Lignende undersøgelser er blevet udført i andre lande, men tilsvarende systematiske undersøgelser er hidtil ikke blevet foretaget i Danmark. Dataindsamlingen er afsluttet og vi er netop i gang med at skrive artiklerne sammen.

Tilbage i september 2024 afholdte vi på baggrund af projektet en formidlingsdag til de berørte faggrupper.

Nyheder fra Cogito 2024

Cogito/BabyLab
Psykologisk Institut
Aarhus Universitet
Mail: trines@psy.au.dk
Tlf: 87165361

Udvalgte igangværende projekter

Om projekt vedrørende imitation og social kognition

I Sofies ph.d.-projekt undersøger vi de tidligste manifestationer af børns forståelse for deres sociale omverden. Vi er interesserede i udviklingen af flere vigtige evner i spædbarnsalderen, herunder imitation og intentionsforståelse. I løbet af 2023 og starten af 2024 har vi haft besøg af over 200 børn på 6, 8, 10 og 12 måneder, der har bidraget til at skabe ny viden om udviklingen i det første leveår. I øjeblikket er vi ved at analysere de mange timers spændende videomateriale og skrive en række artikler om projektet. Desuden er vi i gang med et opfølgingsstudie, hvor vi inviterer en gruppe af børnene på besøg igen, når de fylder 20 måneder. På den måde kan vi blive klogere på, hvordan den tidlige og senere udvikling hænger sammen.

Børns logiske slutninger

Fra en lille bevilling fra AUFF NOVA har vi fået midler til at påbegynde nogle pilotstudier (altså nogle indledende studier) vedrørende børns logiske slutninger. Ideen er at teste 3-, 4- og 5-årige i nogle små opgaver, hvis løsning kræver, at de tænker logisk. Forhåbningen er, at indsigterne fra disse pilotstudier kan danne afsæt for en større fondsansøgning, så vi kan undersøge problematikken mere indgående. I efteråret 2024 har vi påbegyndt disse pilotstudier, og vi afventer spændt resultaterne fra disse.

Nyheder fra vores lab

Her præsenterer Peter vores forskning ved TEAP konferencen i Regensburg

Vi besøgte de to baby labs ved KU tilbage i maj

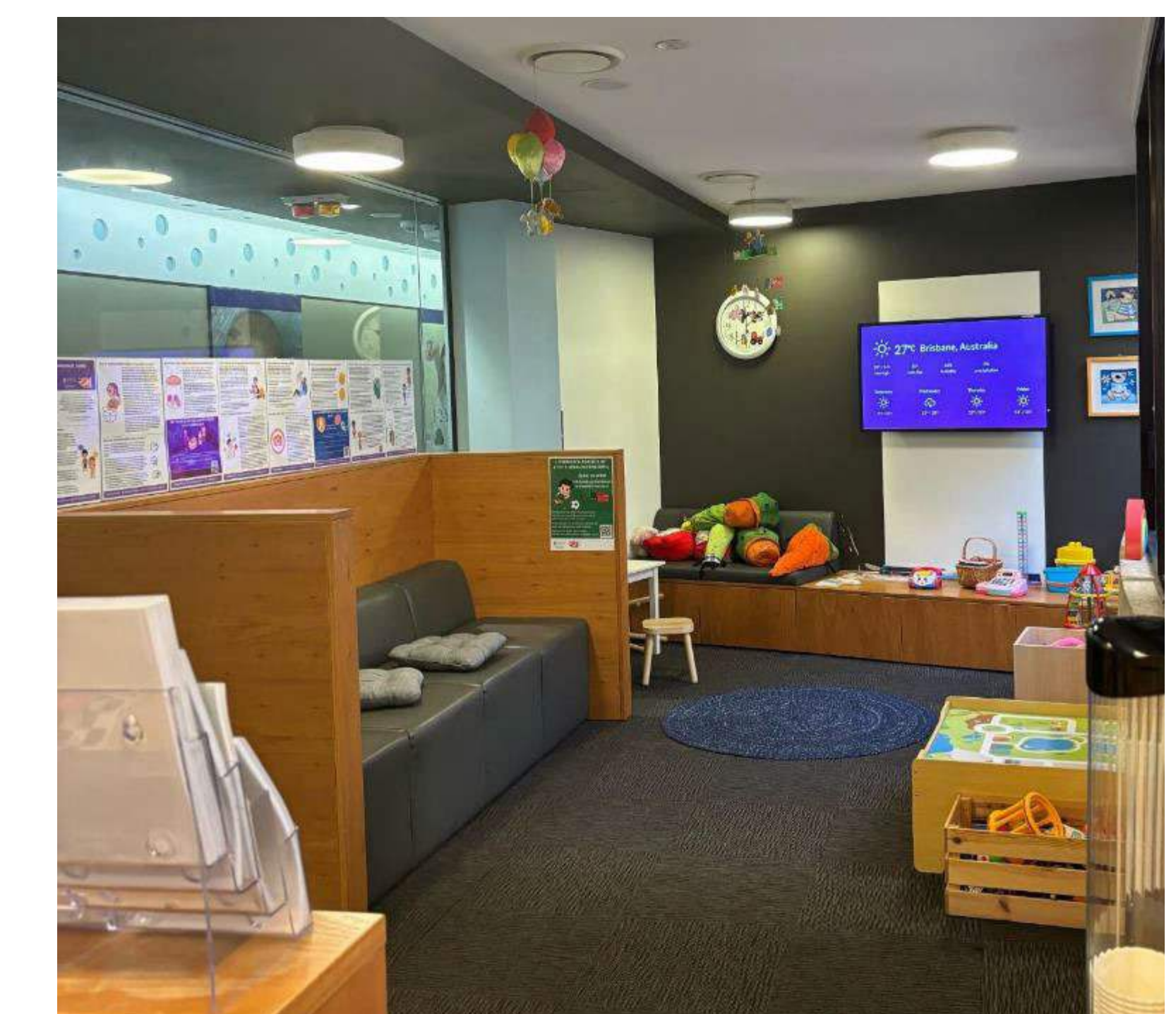

Trine Sonne blev fastansat som Lektor fra 1. september

Nyheder fra vores lab

Udlandsophold

Fra august til december i år har Sofie været på forskningsophold i Australien. Her har hun besøgt en forskningsenhed ved University of Queensland, der hedder The Early Cognitive Development Centre. I denne enhed foregår der en masse spændende forskning om de første leveår. Under opholdet har der derfor været rig mulighed for at sparre med eksperter inden for den social-kognitive udvikling og dele indsigter fra de nyeste projekter om børns tidlige udvikling. Sofie har også haft mulighed for at præsentere sit eget ph.d.-projekt og fortælle lidt om Cogito.

Tak til...

Vi vil meget gerne sige en stor tak til alle de deltagende børn samt deres forældre! Også en stor tak til vores voksne deltagere. Derudover vil vi gerne takke alle de studentermedhjælpere, der gennem tiden har hjulpet os med at udføre vores forskning.

En stor tak skal også lyde til Dansk Grundforskningsfond, VELUX FONDEN, AUFF samt Offerfonden for at støtte vores forskning.